

Zadanie 1.5.

Założenie stałej ekspozycji wybranych genotypów roślin warzywnych, sadowniczych, ozdobnych i pszczelarskich zgromadzonych w Instytucie Ogrodnictwa – PIB.

Celem zadania było założenie na powierzchni 20 arów stałej ekspozycji prezentującej bioróżnorodność roślin ogrodniczych zarówno starych polskich odmian jak również najciekawszych genotypów zgromadzonych w kolekcji Instytutu Ogrodnictwa – PIB. Zaplanowano ekspozycję założoną w formie ogrodu obejmując kilkaset genotypów różnych gatunków roślin zgromadzonych w kolekcjach IO–PIB. Na rok 2024 zaplanowano przygotowanie terenu pod nasadzenia oraz przygotowanie planu koncepcyjnego założenia ogrodowego.

Rośliny reprezentujące przekrój zgromadzonych w IO–PIB zasobów genowych będą odpowiednio zaetykietowane i oznaczone, z tablicami informacyjnymi tworzącymi ścieżkę edukacyjną. Wraz z wiatą edukacyjną będą one zlokalizowane w sąsiedztwie Regionalnego Centrum Bioróżnorodności Ogrodniczej. Taki układ pozwoli odwiedzającym instytut na zapoznanie się w jednym miejscu z dotychczasowym dorobkiem instytutu w zakresie ochrony zasobów genowych oraz pozwoli na kompleksowe przedstawianie zagadnień ochrony zasobów genowych podczas organizowanych warsztatów, spotkań roboczych czy konferencji.

W celu przygotowania ekspozycji wybrano miejsce położone w bliskiej odległości Regionalnego Centrum Bioróżnorodności Ogrodniczej (RCBO) oraz dwóch innych nowoczesnych laboratoriów – Centrum Innowacyjnych i Zaawansowanych Technologii Ogrodniczych (CIZTO) oraz Centrum Przetwórstwa Produktów Ogrodniczych (CPPO)

Wykonano projekt koncepcyjny uwzględniający możliwość zlokalizowania wszystkich grup roślin, które są reprezentowane w kolekcjach zasobów genowych roślin ogrodniczych.

Przygotowano harmonogram prac i zgodnie z tym harmonogramem wykonano następujące prace:

- Usunięto zdegradowaną i zanieczyszczoną przez prace budowlane glebę – teren przeznaczony pod założenie ogrodowe wykorytowano na powierzchni 1800 m² na głębokość 0,5 m w celu stworzenia możliwości wykonania prac melioracyjnych.
- Wykonano system odwodnienia i melioracji terenu – ponieważ teren, na którym zakładana jest ekspozycja jest zlokalizowany na glebie gliniastej, słabo przepuszczalnej dla wody konieczne było założenie systemu melioracyjnego złożonego z systemu rur melioracyjnych umieszczonych w warstwie żwiru i oddzielonych od podglebia oraz od gleby uprawnej warstwami geowłókniny. Nadmiar wody z systemu drenażu oraz woda opadowa z wiaty edukacyjnej znajdującej się na terenie ekspozycji będą filtrowane i odprowadzane do podziemnego zbiornika o pojemności 14 m³, z którego woda będzie pobierana do nawadniania.
- Nawieziono żyzną glebę dostosowanej do uprawy zaplanowanych grup roślin na powierzchni całego terenu przygotowanego do założenia ekspozycji oraz wykonano według projektu podstawowe elementy małej architektury – ścieżki i nawierzchnie utwardzone.
- Wykonano system nawodnieniowy – system został zaplanowany tak, aby w pierwszej kolejności wykorzystywał wodę opadową zgromadzoną z powierzchni ekspozycji oraz z dachu wiaty edukacyjnej. W okresach suszy zbiornik będzie uzupełniany wodą technologiczną do nawadniania roślin.
- W ramach zadania zakupiono podstawowe urządzenia i narzędzia niezbędne do prowadzenia prac ogrodniczych, pielęgnacyjnych i montażowych elementów małej architektury takich jak trejaże, podpory pod rośliny wolnostojące i posadzone w szpalerach. Zakupiono również sadzonki około 30 nowych genotypów róż do posadzenia na terenie ekspozycji.

Wymierne/trwałe rezultaty realizacji zadania to:

- Przygotowany projekt koncepcyjny ekspozycji.
- Przygotowany teren stałej ekspozycji wraz z podstawową infrastrukturą niezbędną do sadzenia roślin z kolekcji.